

Monumentale boom

De zomereik van Maldegem

In deze rubriek gaan we in het Meetjesland zoek naar een monumentale, oude boom. We laten een natuurfotograaf van onze Meetjeslandse Natuurfotowerkgroep aan het woord die meewerkte aan onze fototentoonstelling over monumentale bomen (www.npmeetjesland.be/monumentalebomen).

Toen ik besliste om me samen met enkele andere fotografen te engageren om de nog resterende monumentale bomen in het Meetjesland op beeld vast te leggen, kon ik niet vermoeden welke diepe indruk sommige van deze kolossen op mij zouden maken. Eén van deze bomen is een gigantische zomereik in het Sint-Annapark in Maldegem dat werd aangelegd in 1888. Velen kennen deze boom al sinds hun kindertijd, maar voor mij was het een totale onbekende.

Enig opzoekingswerk bracht aan het licht dat het zowaar om de dikste zomereik van Oost-Vlaanderen gaat. Dat deze eer hem te beurt valt, is niet verwonderlijk want met een stamomtrek van 5,88 meter op 1,50 meter hoogte hoort hij zonder twijfel thuis in de categorie monumentale bomen. Afgaande op deze omvang schat men dat hij geplant is rond 1670 en dus zo'n 350 jaar oud is. Dit is best oud voor hedendaagse normen, maar hoogbejaard is hij beslist nog niet. Van zomereiken is geweten dat ze maar liefst 1.000 jaar kunnen worden!

Ik herinner me nog levendig het allereerste moment dat ik de eik in het Sint-Annapark vol ontzag en bewondering mocht aanschouwen. Tegelijk wist ik meteen dat dit een boom was die niet in de tentoonstelling mocht ontbreken. Het werd een persoonlijke uitdaging om deze majestueuze boom op een zo mooi mogelijke manier in beeld te brengen. De foto die het uiteindelijk heeft gehaald en is opgenomen in de tentoonstelling is er dan ook niet zomaar gekomen. Als natuurfotograaf ben ik vrij perfectionistisch en het kostte me meerdere sessies op diverse tijdstippen, bij wisselende lichtomstandigheden en met verschillende objectieven om tot een bevredigend resultaat te komen.

Als begeleidend beeld bij dit artikel heb ik echter bewust een andere foto gekozen. Het is een beeld geworden waarmee ik vooral de omvangrijke stamomtrek van deze prachtige boom heb willen benadrukken. Door er bewust naar te kijken en er even bij stil te staan, besef je pas hoe indrukwekkend groot deze zomereik werkelijk is.

Oude, volwassen eiken hebben altijd al tot de verbeelding gesproken. De Germanen beschouwden de eik als heilig en hielden er hun vergaderingen onder. Maar ook later werd hij altijd als de 'koning der bomen' beschouwd. Niet voor niets kreeg hij van de botanici de naam *Quercus robur*, waarbij 'robur' stoer betekent in het Latijn. Tot de uitvinding van metalen kappereedschap weerstond de eik immers alle pogingen om hem te vellen.

Zijn hout werd later het meest gebruikte bouw materiaal, want het was sterk en duurzaam en groeide ook in de gebogen vormen die men voor het gebinte van huizen en het kromhout van schepen nodig had. Eiken waren zo belangrijk dat men stevast nieuwe exemplaren aanplante ter vervanging van de gevelde bomen.

De zomereik van Maldegem is zonder meer een indrukwekkend en levend monument. Een stille getuige uit het verleden die bewondering en bescherming verdient. Maar niet alleen dergelijke alleenstaande reuzen verdienen onze aandacht. Weinig bostypen zijn zo rijk aan leven als een eikenbos. Laat dit een pleidooi zijn om er met z'n allen voor te zorgen dat bomen terug de ruimte, de plaats en het respect krijgen dat ze verdienen. Immers, elke zaailing die nu het levenslicht ziet is een monument in wording!

Wim Acke

Weet jij ook een prachtige, oude boom staan?

Bezorg ons de informatie op [monumentalebomen@npmeetjesland.be](mailto:npmeetjesland@npmeetjesland.be) en misschien staat hij hier de volgende keer geportretteerd...

